D N 16.12.1973

Håll visorna i gång!

I FÖRORDET till **60 visor** från **60-talet** (Bonniers, ca 28:—) skriver utgivaren, **Sid Jansson**, att sextitalet varit det expansivaste årtionde den svenska visan upplevt, och det är nog bara att instämma och att dessutom tillfoga att visvågen verkar hålla i sig även in i det nuvarande decenniet.

Sid Janssons urval är både brett och aktuellt. I första hand har han tagit med nyskrivna visor, men här förekommer också en del äldre ting, t.o.m folkvisa och Bellman, som blivit uppmärksammade på nytt just under sextitalet. Alla våra närmaste trubadurer passerar revy från Taube och Ferlin via Olrog, Ramel, Adolphson och Carl Anton till Robban Broberg, Demert, Vreeswijk, Zetterholm och Bengtarna Staf och Sändh. Lyriska ting finns åtskilliga, men samlingen domineras av mer drastiska stycken, välskrivna och välplockade — i varje fall är det dem man oftast fastnar för. Kabaret- och protestvisor saknas inte heller, och samlingen ger mersmak, så mycket mer som utgivaren försett häftet med de dråpligaste illustrationer, bland dem också en brasklapp som får en antologianmälares vanliga funderingar att förfalla ...

*

I "När-Var-Hur"-serien har samtidigt kommit en **Nordisk Visbok** med "100 nya visor från Danmark, Finland, Norge och Sverige", utvalda av en redaktion ur respektive länders Visans Vänner (Forum, ca 39:-). Här är urvalet mer generöst, men knappast lika slagkraftigt. De lyriska och meditativa visorna överväger, och man får sig till livs många obekanta ting som är värda bekantskap. Man kan också göra åtskilliga fynd, inte minst bland de många korta men poängrika norska visorna, där Geirr Tveitts fyndiga och originella melodier speciellt intresserar bredvid bl a Pröysens mångsidiga ordfantasi.

En "Höstvisa" av Erna Tauro-Tove Jansson går också in direkt, liksom ett par Olrogmedaljonger (en beteckning för kortvisa), Laci Boldemanns "Stinsen Fransson" eller den för mig tidigare okände Tom Gardbergs visor. Här får man också veterligen för första gången i en reguljär visbok text och musik till Ramels "Sommartrivialiteter à la Birger Sjöberg".

*

EN anmärkning som i lika delar gäller båda böckerna måste man emellertid komma fram med: melodierna ligger ofta i högsta laget för ett normalt röstomfång, och det är en ouppmärksamhet som man nästan alltid får konstatera i sammanhang som dessa. Givetvis låter sig de flesta visorna lätt transponeras, men de mycket välgjorda pianoarrangemangen i "Nordisk Visbok" är säkert ibland svåra att "läsa om" för pianister som är ovana vid sådana övningar.

Nu finns det i båda samlingarna också ackordanalyser, och de är i regel enklare att överflytta till andra tonarter. För det gäller ju att gnola med, enligt Povel Ramels recept i "Håll musiken i gång": "Skänk åt visorna liv med sånggläjdens lågor, tänk på att inget verkar så dött som noter på hög." Håll visorna i gång!

LENNART HEDWALL

Stipendium till Trosa spelmanslag

Folket 7.12.1973

2 000 kr för att även i fortsättningen sprida Trosas spelmanstradition vidare har de här gossarna fått. Fr v Bertil Axling, Gunnar Nyström, Arne Blom, Clas Hagström och Helmer Johansson.

Trosa kommuns kulturstipendier delas i år ut för sista gången, detta med anldning av samgåendet med Nyköpings kommun vid instundande årsskifte. Sedan 1968, då kulturstipendierna instiftades, har utan undantag privatpesoner ihågkommits. Man har också anslagit medel till konstnärlig utsmyckning i Rådhusparken. I år har kulturstipendiekommittén besutat tilldela en korporation stipendet, nämligen Trosa spelamanslag.

Utdelningen kommer att äga rum i samband med en festlighet kommunens anställda och förtroendevalda inbjudits till i Folkets hus den 13 december. Trosa spelmanslag får då mottaga en stipendiesumma av 2 000 kronor jämte tryckt adress.

Nämnden ger följande motivering för val av årets kulturstipendiat:

Trosa Spelmanslag har genom sin verksamhet återupplivat intresset för folkmusiken i vår bygd. Spelmanslaget har knutit den till bygden gamla spelmanstraditon samt genom sin rika repertoar bibringat en stor publik insikter i folkmusik från stora delar av vårt land. Spelmanslaget är en stor kulturell tillgång för bygden och anlitas flitigt i olika sammanhang och det ger då prov på fin musikalitet och äkta spelmansglädje. Även vid stora spelmansstämmor i hemlänet och långt utanför dess gränser har spelmanslaget deltagit och rönt stor uppskattning. En av vårt lands mest kända riksspelmän har bedömt Trosa Spelmanslag och givit det ett mycket högt betyg.

Genom att tilldela Trosa Spelmanslag 1973 års kulturstipendium vill Trosa kommun visa sin uppskattning för att spelmanslaget genom sin insats åstadkommit en folkmusikens renässans i vår bygd samt uppmuntra spelmanslaget till att även i fortsättningen föra vår gamla spelmanstradition vidare.